

NÓGRÁDI LAPOK és HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
 Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára: 10 krajczár.
 Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 A lap szellemi részére s a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések
 Árszabály szerint számítatnak. — Nagyobb és többször hirdetések jutányosan eszközölhetnek.
 Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.
 Nyitlár petit sora: 20 kr.

B.-Gyarmat, nov. 14.

A községi választások.

A községi előjárók három évre szólott megbízatása ez év végével lejár, s valószínű, hogy az alispán a főszolgabírákhoz intézendő rendelettel már legközelebb intézkedni fog, hogy a községi választások a jövő hó folyamán mindenütt meglesznek, s hogy ehhez képest az újonnan megválasztott községi előjáróságok működésüket megkezdhessék.

Bizonyára felesleges, mert kézen fekvő dolog, bizonyítgatása, avagy csak hangsúlyozása is annak, hogy milyen fontos érdekek fűződnek e választások eredményeihez.

A választások által nyert mandátumok 3 évre szólnak: de valamint egy jól sikerült választásból kikerült községi előjáróság három éves működése még az azután következő időkre is kiterjeszti áldásos hatását, épen úgy, ha nem arra való, akár elég értelmiséggel, akár elég érdemességgel nem bíró egyének választatnak meg községi előjárókat, ezt nemcsak a három évre szóló megbízatás ideje alatt fogja keservesen megérezni a község, de még azután is.

Azoknak a külön-külön véve talán apró, jelentékteleneknek látszó ügyeknek az intézése, melyek a választandó községi előjárók feladatát képezik, ami községi lakosságunknak nagyon is fontos érdeke, és bizony, ha ezek a mindennapi ügyek gyors, igazságos és méltányos ellátásban nem részesülnek, nagyon keserves dolog ez a szegény köznépre nézve, amely aztán, bizony nem csoda ha bizalmát veszti azok iránt, akiket, hogy ügyeit intézzék — megbízott, de a törvény iránt is.

Természetes, hogy a végbemenendő községi választásoknak legfontosabb része a községi bírák megválasztása.

E tekintetben nagyon kíváncsok, hogy a községekben lakó földbirtokosok, a községükbeli köznép életét még apróbb vonásaikban is igen jól ismerik, a bírói tisztségek elvállalására minél több községben vállalkozzanak. Azokban a községekben, a melyekben idáig is ilyen módon töltetett be a községi bírói állás, érzik és tudják ennek jótékony hatását.

A három évvel ezelőtti végbement legutóbbi községi választások alkalmával elvőttek és igazán csak kivételképen, egyes községekben vallás-felekezeti motívumokat vegyítették bele a választási küzdelmekbe. Sőt egyes községekben azt a felekezeti szempontot annyira kiélesítették, hogy a választások-

nál a község hittelekezetei állották egymással szemben, hogy aztán az egyes hittelekezetek a magok hittelekezeti embereit ültessék be a község házába. Reméljük, hogy a jövő hónapban végbemenendő községi választásoknál ilyen jelenségek felmerülni nem fognak. Vallásfelekezeti kérdéseknek, — ha már egyáltalában felmerülhetnek is a közeletben, — a községi választásokat nem szabad befolyásolniok.

Van azonban még egy, ami üszköt vethet a választások lefolyásába, s ez a politikai párt-állás, mely domináló hatással lehet különösen vármegyénkben, a hol a pártszenvédelem meglehetősen lázba hozta a kedélyeket, — a megejtendő választásokra. Nem szükséges ezzel a kérdéssel bővebben foglalkoznunk, hiszen mindenki tudja azt, hogy a pártszenvédelem legtöbbször a közügyek hátrányára van s hogy annak a községi választásoknál semmiféle jogosultsága nincs.

Az egyedüli jogos szempont csak az lehet, hogy a községi ügyek intézésére arra érdemes egyének választassanak.

Azt hisszük, hogy csak ezen egyedüli szempont fogja vezérelni vármegyénk összes községeit.

A közigazgatási bíróság.

A közigazgatási bíróságról szóló 1896. évi XXVI. t.-cz. 1897. évi január 1-én lép életbe. Már ki vannak nevezve: az elnök, a helyettes elnök és a bírák. Ami sphaerankból senkit sem az a kitüntetés, hogy ezen testület tagjainak sorát díszítette volna.

Örömmel üdvözljük a törvényt, mert minél műveltebb valamely állam, annál inkább növekszik a közigazgatásnak a köz és társadalmi élet fölött való folytonos örökösének szükségessége. A szorosan vett polgári igazságszolgáltatás körülbelül úgy viszonylik a közigazgatáshoz a polgárok irányában nyilvánuló hatására nézve, mint a vagy a becsülethez. A polgári igazságszolgáltatás a vagyont védi, a közigazgatás a polgári becsületet. Szükségesebb tehát amannál, mert az államéletben is szükségesebb a becsület a vagyonnál, épen úgy, ahogy az egyén, ha a kettő közül választania kell, szívesebben tűri ha vagyonán ejtenek csorbát, mint egyéni becsületén. De minél inkább függünk mindannyian a közigazgatástól, annál inkább követelhetjük, hogy ez a hatalom úgy szerveztessék, hogy lehetőleg kevés kárt tegyen és elérhető legtöbb előnyt biztosítsa.

Addig, míg a közigazgatás reformja az egész vonalon keresztül vitetik, a közigazgatási bíróság sok lényeges bajt orvosolni és jobb helyzetet teremteni fog.

Első előnye a törvénynek, hogy az általa megalkotott bíróságot a legközelebbi bírósági függetlenség minden kellékével felruhazza. A közigazgatási bíróság minden bírójának bírói rangja és

jellege van, elmozdíthatatlan, a törvényben előírt kor, vagy munkaképtelenség esetein kívül akarata ellenére nem nyugdíjazható, nagyobb fizetése független és gond nélküli életet biztosít neki. A jogkereső közönségre nézve is garanciákat nyújt a törvény, amennyiben a bírósági tagok is alá vannak vetve a fegyelmi eljárásnak, s az okozott károkért vagyoni felelősséggel tartoznak. Független ezen bíróság a miniszterektől is, mert a miniszterek eljárásuk felett felügyeleti jogot nem gyakorolhatnak, a közigazgatási bíróság a hozott határozatokat a király nevében mondja ki.

Ami a bíróság érdemleges hatáskörét illeti, ennek meghatározásánál a törvény alap gondolata az, hogy a közigazgatás gépezetében bármely tekintetben érdekelt fél, ne lehessen egyszersmind saját személyében bíró is, hogy az eddig, az adó és illeték ügyeket kivéve, a közigazgatás legtöbb ágában divott. A főszolgabíró, az alispán, a közigazgatási bizottság mai napig sok oly ügyet bírál felül, mint fellebbezési forum, amelyben legtöbbször az ő sérelmes intézkedése adott okot a fellebbezésre. Ennek természetes következménye az volt, hogy már csak következetességből sem lehetett a közbevetett jogorvoslatnak fogantatja.

A közigazgatási bíróság érdemileg két osztályban fog működni. Lesz egy pénzügyi osztály, a hol minden adó és illetékügyek, és egy általános közigazgatási osztály, ahol minden más, a törvényben taxatív elősorolt ügyet felül fognak bírálni. A pénzügyi osztály nem lesz tehát más, mint az eddig is fennállott közigazgatási pénzügyi bíróság s új csak a tulajdonképeni közigazgatási osztály. E második osztály előtti eljárásnak helyre van községi, tvhatósági, közegészségi, vallás és közoktatási, rendőri, közmű, vasúti, mezőgazdasági és mezőrendőrségi, állategészségi, erdészeti, vadászati, halászati, cseléd, munkás-napszámos és házközösségi ügyekben sok esetben magunknak a miniszterek intézkedései ellen is jogorvoslatot fog találni az a község, törvényhatóság, vagy az egyes polgár is, aki jogaiban sértettnek véli magát. Kétségtelen tehát, hogy a törvény életbeléptetésének jótékony kihatása lesz a köze, épen úgy, mint az egyesekre és hogy emelni fogja a jogbiztonság érzetét a népben. Méltó okunk van tehát ezt az intézményt örömmel üdvözölni. A modern Magyarország egyik oly intézménye ez, a melynek a szabadelvűség adott életet.

A felirati javaslatok. A képviselőház dec. 9-iki ülésében előterjesztett felirati javaslatot a parlamentünkben ez idő szerint uralkodó politikai irányzatok hű tükröit tekinthetők. A felirati bizottság javaslata, a mely Pulszky Ágoston tollából folyt, alakilag is megüti azt a magas mértéket, a melyet arra az államiratra, a melyben a nemzet királyához szól, joggal alkalmazhatunk. A felirati bizottságnak, vagy mondjuk röviden, a többségnek felirati javaslata emelkedett hangon, de cikornyátlan egyszerűséggel, komolysággal s a nemzet képviseletét megillető tiszteletteljes önértetésséggel foglalja össze a törvényhozásra váró nagyszámú és nagy bőderejű feladatokat: világos tömör, realisztikus. Tulzásoktól órikszik, de megmond mindent, a mit megmondani szükséges.

A körjegyző urak és községi előjáróságok figyelmébe ajánljuk nagy hivatalos- és magán-

nyomtatvány-raktárunkat.

A legújabb minta szerint készítettünk átadó- és mezőrendőri nyomtatványokat, adófőkönyvet, adóápolási jegyzőkönyveket, és számos kijelölt 5 évig használható adókönyveket. Minden megrendelést kérünk közzelről hozzánk intézni. Megjegyezzük azonban, hogy ugyanezen nyomtatványok bizományosunknál WERTHEIMER SIGMUND B.-GYARMATI KÁLYV-kereskedőnél is kaphatók. — Köszönettel vesszük, ha a nyomtatványokban történt változásokról értesítenek, mert figyelünk az, hogy teljes megelégedésüket kiérdemljük.

Árszabásunk ugyanolyan, mint a vármegye területén létező bármely legolcsóbb beszerzési hely árszabása. A BALASSA-GYARMATI KÖNYVTYOMDA RÉSZÉNT TÁRSASÁG.

nem hallgat el semmit, a minék elhallgatása ellenkezők a népképviselő kötelességeivel.

A nemzeti párt felirati javaslatát gr. Apponyi Albert fogalmazta, mely újabb politikai tévedése. Gr. Apponyi Albert nem főiratot, hanem vádiratot írt a kormány, a szabadelvű párt, a főnálló rendszer, sőt maga a nemzet ellen, melynek hanyatlását, a parlamentarizmus bukását, sőt magánát a trónnak megengását helyezi kilátásba, ha a szerinte teljesen megromlott főnálló rendszer gyökeres orvoslást nem nyer. A második ezredév küszöbén ekkép gr. Apponyi Albert nem a fény és dicsőség, hanem a szomorú hanyatlás és romlás sötét panorámáját nyitja meg.

Városi közgyűlés. B-Gyarmat város képviselő testülete decz. hó 7-én képviselő testületi közgyűlést tartott Balás Ferenc városbíró elnöksége alatt. Tanácskozási tárgyára tettek első sorban az ipariskolai ügyek. Az ipartanonez iskola fenntartása hova tovább nagyobb költségeket von maga után. Az 1896—7. évi költségvetés máris 1727 frt 83 kr. szükséglettel lép fel, mellyel szemben a bevétel a 2%-tőli törvényes pótdávval együtt 931 frt, s így 746 frt 83 kr. a deficit. Ez a hiány csakis államsegély útján fedezhető; miért is a város az államsegély iránt felir a kormányhoz. Az ipariskolai gondnokságban megürült három helyre megválasztottak: Balás Ferenc, Frey Miklós és Hummer Mihály. Az ipariskola igazgatójává: Vilim József, tanítókká: Tomesko Nándor, Debreczeni Márton, Hábor Sándor, Bodrogyi Mihály, Szoboszlai Mór, Brett Mór választottak meg. Igen élénk vita támadt a kávéházi zárórak tárgyában. Ugyanis több kérés az éjszélutáni 1 órai zárórát éjszélutáni 3 óráig kérte kiterjeszteni. Hosszabb eszmecsere után végre abban történt megállapodás, hogy minden egyes kávéháznak megengedtetik az éjszélutáni 3 órai záróra, de csak abban az esetben, hogyha az illetők, a kik t. i. a 3 órai zárórát igénybe kívánják venni, minden hó 1-én előlegesen 15 frtot fizetnek le a város pénztárába. Felszólalás történt a nógrádi h. é. vasút igazgatóságának ama eljárása ellen, hogy a kisajátítási összegeket teljesen még ma sem fizette ki. A vasúttársaság igazgatósága meg fog kerestetni, hogy kötelezettségeinek feleljen meg. Végül felszólalás történt a sertés zár feloldása iránt, mely ügyben tudomásul vették a városbíró ama jelentését, hogy a zár feloldása iránt már megkeresték a szolgabírást. Úgy értesülünk, hogy a zárlat már feloldatott s már holnaptól kezdve a sertésvásárok megtarthatók.

T a n ú g y.

A hon állapítás megünneplésének éve végső napjait járja, az óramutató mind inkább a 12-höz közeledik. Az ezeréves mult méltó megünneplése már a történelem s ott a tündéri szépségű székesfővárosunk egyik legfőbb büszkesége az a mesebeli tündérváros már csak emlékeztetünkben

TÁRCZA.

Dr. H—n K— urnak

helyben.

*No ez már szép dolog, hogy te a pennádat
Nemcsak szőlőszinű tintával itatod,
De enyhülten a bú, mely szívedben támadt,
Az emésztő gondnak kiadod az utat.*

*Helyes. Hisz' korod még a javából való,
S téged ciprus után megillet a rósa;
Itt e földszínen olyan keres a jó,
Hogy nem érezni azt csatlanság volna.*

*Kérded versedbe: hányféle a szerelem — ?
S elborol az erre pár — tucsat — fajtát magad;
Meglátszik, hogy értesz hozzá mesterien,
S be is rőtödsz, ha kell, ritésúl a szavad;*

*Csak bátran Doktor úr; ne is készülsz sokat,
Nem veszik ezt neked sokan a magasbakt;
Mert látják főnről k'sz szlogaitokat,
Kiknek norm oly hű apa kesében van.*

P. I.

él, de a benne merített nemzeti öntudat, buzdítás a tettek, melyet magáévé tett az érő honfi kebel, a munkára hevülő akarat, nem lesz az emlékeztető, hanem az újabb alkotás a teremtés alapjává válik.

A kiállítás területén össze balmazott mesés kincs, nincs többé együtt, — újból jól védett helyre került, hogy majdan alkalom adtán a késő unokáknak is hirdesse dicsőségünket, mai kultúránk fejlett voltát.

Mi marad tehát vissza-rissza varázsolni a kiállítás tündérvárosának ragyogó szépségeit, a tudomány, ipar stb. terén elért sikereinket?

A lelkes honfiaknak arany tollal megírt ismeretesei, azok a papirlapok, melyek habár egykor megfakultak is, de betűik utat fognak törni az igen messze jövő századokba is.

A népnevelés — mind ez bebizonyítva van, — alapja a művelődésnek s ebből folyólag az anyagi vagyonosodásnak; és népnevelésünk ifjuszúlott dacára bár, megtette kötelességét, miről a tündérváros felhalmozott értékei nagyon is tanúskodtak. Megtette kötelességét, vezéreltetve egy magasztos érzéstől, a hazaszeretettől buzdítva, a magyar Génusz által vezéreltetve, s a jól végzett munka után be lélekemelő volt, be soha sem feledhető örökbecsű kép az az ötezer tanító a népnevelésért teljes valójában áthatott Ministerével együtt.

S míg a kép ott az orgona hangjainál megörökl az emlékezet szárnyán, — átsurran az elme a nagy alkotásokon, mit eddig a haza vezérfői s a néptanító a hazáért, a népért tettek.

De, hogy ez a tanítóság s a haza sorsát intéző vezetőség mit tett, — a ma nagyon is számot tevő eredmények bölcseje hol ringott, — a hazai tanúgy mint fejlődött soha többé le nem küzdhető ifjává, ezt csak Péterfy Sándor „A Magyar Elemi iskolai Népoktatás” című kitűnő tollal lelkesen megírt millenniumi műve mondja meg.

Péterfy Sándor a tanítók, a tanárok egyik büszkesége írta azt, ifju hérvél a hazai tanúgy iránt érző s nála sohasem lankadó erővel.

Kettős becsű e mű, a néptanítónak egyik szent könyve, mert először Péterfy Sándor írta, másodszor, mert annak minden betűjéhez egy-egy vércseppünk, a népnevelés érdekében kifejtett erős munkánkunk mellettsé tapad.

E művet Péterfy Sándor írta méltó névrokona annak a Sándornak, ki összeroncsolt testtel, vérző ujjal mutatott a szabadság napjára, a magyar nemzet hármaz igjének egyik vezérszavára, addig eme Sándor a néptanítónak mutat örvényt, a mely a valódi boldogsághoz vezet.

Péterfy Sándor írta e művet azzal a tollal, mellyel a néptanítót tettek hirta fel azzal a tollal, mellyel a nevelésnek annyi szolgálatot tett, azzal a tollal, a mellyel először írta le e szót: „Eötvös-alap.”

S te néptanító, megszerzed-e művét, ezzel tartozol magadnak, hogy ne csak az általad vezetett nemzedék boldogulásában kifejtett munkásságod

Nézeteltérések.

Odahaza csak virágokat ápolgatott, virágokat öntözgetett, pillangókat kergetett és meztláb sétált a kertjük alatt lévő csörgedező patakban a nyáron, télen pedig ő volt a vezér a hógolyókkal való háborusdiban, meg korcsolyázott; mikor azután a kint szaladgálásban megfázott, a meleg kályha mellett öltöztette, fésűlgette babáit. — Ez volt a foglalkozása.

A neve: Gizike.

A kis leány a játéokban és a virágápolásban annyira megnőtt, szép, sugár, szőke kisasszony lett belőle és oly magas, hogy még a georgina is csak a ruhájának, a vállán lévő szallagcsokráig ért.

A mamája mondta neki egyszer, hogy bizony már eleget kergette a pillangókat, a virágai is megnőnek majd az Ursten és a kertész segédével, ő tehát be fog menni a közeli városba és ott az iskolába fog járni, a hol a kis lányok azt a sok szépet eltanulják, a mi a kisasszonyoknak szükséges.

Gizikének tetszett az ajánlat, mert bizony egy kicsit megunt már virágait, a lepkék pedig elkezdének elmaradozni, no, meg az ő kis barátja, a szomszédék Irénkéje annyi szépet, annyi jót mesélt a városról, azt is mondta, hogy ott fiatal emberek vannak . . . hogy kész örömmel utazott el, még csak el se búcsúzva virágaitól.

Az iskolában ő volt a legnagyobb, úgy, hogy még a negyedikese is alig ért fel. Irénke mellé

eredményét soha nem érülő, de a késő jövőbe is áttündöklő betűk alakjában is lásd, hanem, hogy életed alkonyán is újabb lelkesedést meríthess írója művében, annak irántad kifejtett, munkássága és irántad érzett, soha meg nem lálálható szeretetében.

Wagner István.

„A kis lutri marad”

Ez a szenzációs hír járja be Magyarország összes tájait és persze mindenütt rosszalólag. Miért? Mert ez által; ugymond, a corruptió tovább terjesztése eszközöltetik. Úgyde ezek a nagyon humánus rosszaló urak meg nem gondolják, hogy a pénzügyminiszter tartozik minden bevételi forrást míg az fölöslegessé nem válik fentartani, mert hiszen ez által épen az általjában annyira súlyosnak panaszolt országos kőzadokon is könnyítve van.

S hogy pedig a kis-lutrin játszani szerető közönségnek a közterhek javára ily módóni igénybevétele oly rendkívüli erkölcselenséget involválna, ez helytelen felfogás, mert ugyan miből gyűlik be évenként az a pár százezer, vagy talán millib forint az országos pénztárba? Igaz, hogy legnagyobb részben a legkevésbé vagyonos osztály hiállereiből. — de hát kényszerítették erre valaki? Vagy van az államnak joga arra, hogy a például a piacok asszonyainak pár krajczárja fölöött rendelkezék? Ugy-e hogy nincs?

Vagy kevésté volna morális az az eljárás, ha a szegény asszony az ő pár krajczárját a koresmába vinné (mert ez nincs eltiltva) és egy perc alatt végire járna az ő napi csekély keresményénének a helyett, hogy akkor ha azt a pár krt a lutrira teszi, egypár hétig, vagy napig még azon boldog reményben is ringatózhatnak, hogy ő egy aránytalanul nagy összeget fog visszakapni, mi a nincs is föltétlenül kizárva.

Dehát mikor a kis-lutrit ily módon elítéljük nem gondoljuk meg azt, hogy az annyiféle nagy sorsjáték s legújabbban nálunk meghonosított osztály-sorsjáték nem okoznak-e sokkal nagyobb pusztítást bizonyos czélok előmozdítására?

Tehát szűnjünk meg egyoldalunak lenni a szőnyegen forgó a la minuta forrás iránt és legyünk méltányosak az államkincstár táplálkozási módjára nézve is. Hiszen a mi kormányunk úgy sem kívánja a pusztá fiskális hasznót a közérkölciség rovására: s ha a kis lutrinak más valami plan-sibilis módon leendő megszüntetésére nézve az időt elkergetnek látandja, ezt is megfogja tenni, csak azt ne gondoljuk, hogy e helyett más valódi közérkölciség nézve talán épen nem kedvezőbb dequivalens életbeleptetése nélkül fogja ezt tenni és illetőleg tehetni.

— o —

T É L.

Az Ursten nem alkalmazkodik a hivatalos dátumokhoz. Nem, egy cseppet sem. A hivatalos

ültették s avval itt nagyon megbarátkozott s az ő birtatására tanulni is kezdett.

Neki az könnyű volt, mert odahaza sokkal nehezebb dolgokat tanult. Mikor a virágokat öntözte, mindég megkérdezte a kertésztől azok műnévét, s ez elmagyarázta neki a részeit is, ő pedig olyan jól az emlékeztetőbe véste ezt, hogy talán a tanítónéniktől is jobban tudja.

Hát az iskolában jól tanult és ezért jutalmul egy iskolai ünnepélyre verset kapott elszavalni.

Kitűnően szavalt, a mit a sok taps is bizonyított s különösen egy fiatal ember tapsolt neki igazán lelkiismeretesen.

Gizike észrevette és zavartan kérdezte Irénkének sugra:

— Ki az a barna fiatal ember?

— Az Döme Laci, — felelte szintén sugra Irénke. Miért kérde?

Gizike, még jobban megzavarodott s elpirulva mondá:

— Hát csak.

És az ünnepélyen alig mert felnezni többé, s csak úgy lopva pillantott a terem azon sarkába, a hol Döme Lacit észrevette.

Laci ur pedig, mintha takarékosabban bánt volna a tapsaival, ezentul csak akkor adott tesszésének ilyen, zajosabb kifejezést, ha abból Gizike is kivehetette a maga részét.

Ezen iskolai ünnep óta gyakrabban látták egymást, sőt szerét ejtették annak is, hogy beszélhessenek egymással.

S ilyen beszélgetések folytán elkezdtek vonzódni

tél ugyanis december 21-én veszi kezdetét, s ime, már beállt a tél.

A fák levelei már régen, régen lehullottak, s a szél a susogó lombok helyett a meztelen ágakat veri össze. Mindenütt sár. Amerre az ember körül néz mindenfelé ez a szomorú szürkeség. Zöldet, csak egy szemre valót is, nem lehet sehol sem találni, legfeljebb a posták verseiben.

Reggelenként aláereszkedik a köd, s a nap sugarai is gyengék az erős ellenféllal szemben, — megtörnek rajta. S csak úgy dél felé, mikor a levegő már jobban átmelegedett, akkor kezd felszálni, maga után hagyva a hó előhírnökeit: a deret.

Egy reggel, az álmok birodalmából arra ébredtünk, hogy az ablakon jégvirágok vannak. Jégvirágok, melyek az illúzióval annyira rokonok. — Ezek ugyanis egy kevés melegre tűnnek tova, míg az illúziót a rideg fagyosság kergeti el.

S a jégvirágos reggelen az utca sara meg volt fagyva. Keményen csontig. Az iskolás gyermekek már megpróbálták az ő sportjukat: a csúszkálást a csizmadiák és cipészek öröme.

A utcákon sietve járunk-kelünk. A téli kabát nélkülözhetlenné vált, s a járó-kelő kisasszonyok és asszonyok orrocskáit kipirosítja a szél. A megennyhült lég egyszerre szürkülni kezd. Apró hó-pelyhek szállnak egyre sűrűbben alá. A hó a földet, egyre sűrűbben takarja, s az hozzá kezd szokni az ő négy hónapos takarójához.

Mindeki fázik. Az uton egy szerelmes párt láttam. Szomorúan egymáshoz simulva mentek. A fiatal ember kérdezte a kisasszonyt:

— Fázik?

— Mikor magával megyek, akkor nem, — felelt ez igazi hidegvérrel, de azért gondolatban biztosan Petőfi versének adott igazat, hogy „a boldogság mostanában, barátságos meleg szobában van”.

Ea, csakugyan a szoba, már boldog boldogtalannál meleg. — A tavaszszal, nyáron át megvetett butordarab, a kályha igen tisztelt, becsült, sőt nélkülözhetlenné vált.

Es az ilyen meleg kandallónál ülve, eszébe jutnak az embernek a tavaly szögre akasztott „Halifax”-ok, amelyek immár ismét átveszik a birodalmukat.

S mikor a mi szép asszonyaink és szép leányaink végig repülnek a csikorgó hidegben az Ipoly Tényes jégtökrén, gondoljanak rá, hogy vannak szegény emberek, a kiknek nem hogy halifaxra, de még ruhára, sőt betérő falatra és fára is alig telik.

December.

CSARNOK.

Kajaly Klára.

Történeti elbeszélés Vitéz Móról.

1690 július 26-án Nógrádmegye Nagyalu községében szomorúan szóltak a harangok; az utcán

egymáshoz, Laczi segített Gizikének a nevelő néniket szidni, ő pedig a Laczi tanárait szapult.

Elérkezett lassan már az idő, hogy leszámoljanak a kis lányok az éven tanultakról, veszélyesen közelgett a nap, a mikor egy nagy sereg „tanügybarát” előtt kell elmondaniok, hogy mi a mondat, hát a kis Gizike szorgalmasan tanult, hogy valamiképpen szégyent ne valljon s ne kelljen pirulnia virágai előtt.

A számtannal gyúlt meg neki különösen a baja, de hála Döme Laczinak, az még a legnehezebb dolgokon is keresztül segítette.

Gizike hálás is volt ezért.

Egy délután, mikor a számtani feladványok megfejtése egészen lámpagyújtásig nyúlt, Gizike azt mondta Laczinak:

— Halja Laczi, maga olyan jó fiu, hogy a virágaim után, Isten bizony, magát szeretem a legjobban.

Laczi korántsem haragudott meg e nyilatkozatért, hanem azt felelte neki:

— Látja Gizike, én magát mindennél jobban szeretem!

Gizike erre a mondásra mélységesen elpirult és egy ténta föltött ejtett irkájára. Azután pedig valamivel hevesebben mondta, mint a számtani példánál szokás.

— Hát bizonyítsa be!

Es Laczi bebizonyította... Forró ajkát oda-szorította a Gizikéére és karjával átölelve tartva csókoltá forrón, szenvedélyesen. — Gizike pedig egy csókkal sem maradt adósa.

ballagó emberek arcán bizonyos szomorúság tűrközött vissza, csapatokba verődtek, egymás között beszélgetve mindenki a most temetendő nagyszonyt Kajaly Pál nejét szül. Fáy Borbálát emlegette, — de hogy is ne, — hisz ő volt a falu jó anyaga, a szegények pártfogója; minden bajban hozzá folyamodtak: ő a bajba esetteknek jó tanácsot tudott adni, — a szűkölködőket pedig anyagiilag segítte. Ott fekszik most a ravatalon, oda a szegények pártfogója!

1690-ben a mostani Mocsáry-féle ház telken a Kajaly-féle ház állott, jelenleg udvar néppel telt meg, a kálói pap is ott volt már, midőn kihozták a koporsót.

Koporsó után jött a legszebb férfi korbani apa, kéznél vezetve a 3 éves Klára kis leányát, — kijöttek a rokonok, Fáyak, Kanizsaiak, Borbélyok, a szomszéd birtokosok, Nógrádmegye főispánja gróf Forgách Adám vezetése alatt a megyei tisztikar. A főispán bár nem ismerte az elhaltat, a tisztikaral mégis eljött. Kajaly Pál urat, mint Nógrádmegye főjegyzőjét nagyra becsülték.

Az egyházi énekek elzengése után, az eperjesi fogságból csak néhány hét előtt hazajött Fabricius János lutheránus pap egy szivhez szóló beszédet mondott, elbűszította a halottat az ő kedves férjétől, egyetlen leányától, a sok rokontól, a megye tisztviselőitől, végre a szomorúságban résztvevő néptől; elmondta hogy mit vesztett az apa, mit egyetlen leánya, — mit a rokonok, ismerősök, de különösen a jobbágyok? könyezett a pap, vele sirt ott mindenki és mikor a halottat a templom melletti temetőbe vitték, a koporsót sirba bocsájtották, mindenki igyekezett a sirhoz jutni, hogy koporsójára bűszítatónul egy röget dobhasson; egy rövid ima után a pap a halottat a földnek adta át „porból lettél porrá leenedsz”, de emléked élni fog. — Amen.

Szétoszlott a gyászoló közönség, csak a rokonok s jobb ismerősök mentek a szomorú apával. A házba érve, zokogott a jó férj, hisz minden egyes tárgy, minden butor meglelevenít benne a fájdalmat, ott szokott ő ülni, ott van a rokkája; üres most a hely, a rokkát is padra lehet vinni, hogy szővjék be a pókok.

A Fáy Andrásné ölében levő kis leány csak bámult s nézte a síró apát; nem fogta még fel a fájdalom nagyságát, de látta az apát sírni, — ő is sirt vele.

Oda hajolt a kis leányhoz, karjaiba emelte, — csókolá: — „igen-igen most már csakis érted és neked fogok élni.”

— Istenem! Istenem! mi lesz az árvámból? ha tiú lenne, magam nevelném, mindenüvé magammal vinném, de így mint leányt idegenekre kell bíznom, pedig az idegenek, de még ha közel rokonok is, sohasem fogják pótolni a jó anyát; — „szegény, szegény elhagyott kis árvám” és újra sirt; mához szorítva a kis leányt, egyre csókolgatta.

— Ó bizzék az Istenben kedves sógorkám, lássa én is özvegy vagyok, nekem is — igaz már szá-

Gizike vizsgája kitűnően sikerült. A bizonyítványát kivéve hazautazott virágaihoz, lepkéihez. Pedig milyen nehezen vált meg az iskolától, vagy talán Laczitól?...

Hanem otthon annyira kedveztek neki, olyan kellemessé tették idejét, hogy csak néha-néha jutott Laczi eszébe, a mikor a lugasban ült s fejecskejét a kezére lehajtva gondolkozott, ábrándozott, vagy mikor könyvvel kezében a patak partján hallá annak locsogó, csevegő vizét.

Egy délután az édes apja kívánt vele szóllani. Szigorú arczu, de azért barátságos uri ember volt, s a mondani valóját előadta Gizikének.

— Gizike, — kezdé, — te okos lány vagy. Jó bizonyítványt hoztál haza, hát meg fogom a zsebpénzedet kétszeresíteni. — (Gizike helyeslést biccentett fejével.) — De ugy gondolom, hogy egy kicsit nagyocsa vagy a második osztályba, s ha lehetne, hát ugy akarnám, hogy a második-kal a harmadikat is tanulj és így jövőre a negyedikbe juss.

Gizike tapsolt kis kezével:

— Nagyszerű lesz, papa, — majd iparkodni fogok. S hogy fognak irigyelni a többi lányok!

Es csakugyan úgy lön.

Mikor Gizike visszatért a városba, szorgalmasan elkezdte a harmadik osztályt is tanulni. De Laczi nem valami nagy kedvet mutatott a segítségre, mikor a harmadik osztályról volt szó, sőt egyszer meg is mondta Gizikének:

bad szárnyon — vannak árvaim, de kigyelmedet is majd megsegíti az Isten és ha belenyugszik kigyelmed s nincs ellene kifogása, most itt fogok maradni, — néhány hét múlva vissza kell ugyan mennem Feledre, oda haza is rendet kell csinálnom, de azután visszajövök, itt maradok kigyelmednél, gondoskodom a kicsiről.”

— Áldja meg az Isten jószágáért! szíves ápolatát köszönettel veszem.

A fájdalomban résztvevő rokonok közül még Kanizsai Borbély János is oda szólt: „Lássa, milyen jó az Isten, hogy gondoskodik ő az árvákról; azután később, ha már nagyobb lesz a kis leány, odaadhatja a nagyszombati kolostorba, ott az apácák majd jó nevelésbe részesítik. Az én kis Juditomát, ki pár évvel idősebb ugyan, — szintén oda fogom adni, ott majd együtt lehetnek; az apácák között — Géczy Margit után — két apácza ugy is rokonunk: Keglerich Kata és Éva, ezek mindent elögnak követni, hogy kigyelmed leánykája kárt ne szenvedjen.

— Igen kedves bátyám, de a terve nem fogantatható, mert protestánsok vagyunk, így leányainkat az apácák el sem fogadhatják.

— No öcsém-uram — már abba nincs igaza, hisz tudtommal most is több protestáns leány van a zárdában.

(Folyt. következik.)

Hírek és különfélek.

Tisztelettel kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy előfizetési hátrálékaikat beküldeni és az előfizetésre való megújítást eszközölni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

A KIADÓHIVATAL.

Tihanyi Ferencz vármegyei főjegyzőnek be-tegségéből felgyógyulván, hivatalát decz. hó 7-én foglalta el.

Elöléptetés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Thuránszky Mária balassa-gyarmati államilag segélyezett községi polgári iskolai rendes tanítónő a budapesti VI. kerületi állami polgári iskolai tanítónő képző intézettel kapcsolatos felsőbb leány iskolai nevelő intézethez nevezte ki. Thuránszky Mária 8 éven át volt a bgyarmati polgári leányiskola tanítónője s mint ilyen alapos készsége és magas szín vonalon álló műveltsége által dísze volt ennek az intézetnek. Azért míg egy részt gratulálunk előléptetéséhez, másrészt sajnálattal válunk meg városi társadalmi életünknek is ezen közszeretben álló kedves alakjától.

Kinevezés. Rojczek Sándor vámosmikolai kir. járásbíró-sági joggyakornok, ugyanezen járásbíró-sághoz aljegyzővé neveztetett ki az igazságügyi-miniszter által.

Egy derék lelkes kitüntetés. Mint már megirtuk, Id. Kubányi Lajos a esztergályi ev.

— Kedvesem én a harmadik osztály tantárgyához nem segítek, — és helyesen gondolkozott. Minek segítse ő elő azt, hogy Gizike egy évvel hamarabb váljon el tőle, mint rendszeren.

Gizike pedig megharagudott rá, de a haragja nem tartott soká, csak szilárdabbá tette a barátságukat.

Elérkezett lassan az eperérés, rózsá nyílás ideje és küszöbön volt a vizsga. Gizike, szegény, éjjelnappal tanult s mégis a másodikból már rosszabb bizonyítványt kapott, mint az elsőből, a harmadikból pedig — megbukott.

Sirva ment el Döme Laczihoz és keserű szemrehányásokat tett neki:

— Látod, látod, — mondá egyre sirva, — az öreg igazgató, az a rossz megbuktatott s ez mind te miattad van.

Döme László pedig elmagyarásta neki, hogy így egy évig tovább lesznek együtt s kitörő örömmel ölelte őt keblébe és ugy sugta a fülébe:

— Édes kis csacsikám, látod, mégis jó asszony az igazgató... tudtán kívül is javunkat mozdította elő...

Honti Henrik.

Jelkészt Ófelsége részéről azon szép kitüntetés érte, hogy áldásos papi működésének elismerésül a koronás arany érdemkeresztet nyerte jutalmul. Az arany érdem keresztet, tegnap decz. 12-én adta át Baintner Arnold főszbiró szép és megbízható beszéd kíséretében az érdemes derék férfiak, aki 50 évig szakadatlanul hirdette hűvöket az Isten szent ígét, tanította a vallásosságot és terjesztette a felebaráti szeretetet. Az ünnepélyes átadásnál, melyet fényes vendégség követett, Laskáry Gyula, dunán-inneni ev. egyházkerületi felügyelő, Bende Gyula, s a vidék számos intelligens tagja vett részt.

Kinevezés. A belügyminiszter Podhorszky László, az országos magyar királyi statisztikai hivatalnál alkalmazott miniszteri segédtitkár a magyarországi község és egyéb helynevek egységes hiteles törzskönyvének létesítése céljából alakított vegyes bizottsági jegyzőjévé a egyuttal szavazati joggal bíró bizottsági rendes taggá nevezte ki.

Jótekonysági egyesület. Örömmel vettük tudomásul, hogy a „Báró Hirsch Mór” jótekonysági és betegsegélyző egyesület fennállásának 4. hónapjában B.-Gyarmaton 106 tagot számlál s így megalakulása óta több mint 20 taggal szaporodott. Volt alkalmunk a rendelő orvos urak havi jelentéseibe is betekinteni, melyből kitűnik, hogy t. évi november havában Dr. Heisch orvos ur 14. és Dr. Gerő Mór orvos ur 19. törzs tag családjában eszközölte a gyógyítást. Mindig figyelemmel kísértük ezen valóban humanitárius és minden nyereszkedést kizáró önszegélyző egyesületet, mely, amint halljuk, jövő évben alakítja meg B.-Gyarmaton választmányát is, hogy így, eltekintve az egyet prosperálását kitüntető és egyes speczialis betegségek ellen orv. tanácsot szolgáltató „Emberszeretet” lapjától, mely havonként minden tagnak kiosztatik, a tagok érdekében fenn forogható ügyekben intézkedhessenek. Csak azon csodálkozunk mai napig is, hogy a szegényebb sorsu polgártársaink, de legkevésbé a kisebb fizetéssel ellátott, de családostól tisztviselőink tömegesen nem lépnek be ez együletbe. Hisz nem kell a legmagasabb havi 2 frt 50 kros A.) hanem elég ha a havi 1 frt 70. kr. B.) illetve az 1 frt 30 kros díjtételű C.) be soroztatniok magukat s ezzel elérik azt, hogy az évenként havi részletekben kifizetendő 16 frt 60 krt ingyen gyógyításban és ingyen gyógyszer kiszolgáltatásban is részesül a családi és annak minden egyes tagja, s ha maga a családi a tag válik betegség esetén munka képtelenné, heti 5 frt. segélyben részesül; amint hogy már ilyen két heti segély ki is fizetett már. Mily áldás tehát a családra, hogy attól az anyagi gondtól és lelkiismereti felelősségtől megszabadul, hogy mindegyikük gyógykezeltetik! A családi elhunytával, pedig 300, 600, és 1200. frt végkielégítést nyer a család. Ajánljuk tehát, vegyék polgártársaink ezt fontolóra, s hiszszük, hogy teljes megnyugrással lépnek be az együletbe.

Áthelyezés. Csath Lajos honvéd őrnagyunk az V-dik honvéd ezredhez hason minőségben áthelyeztetett.

A bgyarmati tornaegylet decz. 6-án Horváth Danó elnöklelte közgyűlést tartott, mely alkalommal Biszterczy Kázmér eltávozó művezető helyébe a torna és vívó szakosztályok művezetőjévé Lammel Antal polg. iskolai rajztanárt, a korcsolya szakosztály művezetőjévé Ticsenszky Dezsőt választották meg. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a korcsolya pálya mellé fűthető pavillont létesít, s e célból aláírási íveket bocsát ki. Az aláírások a múlt héten már megindítottak s szép eredménnyel folynak. Az érdeklődő közönséget ezúttal is felkérjük, hogy ezt az ügyet támogatni sziveskedjék. Biszterczy érdemeit jegyzőkönyvileg méltatta a közgyűlés s másnap húsvetéstől rendeztek tiszteletére a torna egylet tagjai.

Gyászhir. Csemiczky Eduardné szül. Beniczky Karolina asszony Nagy Sztárczinban 78 éves korában 56 évi házassága után decz. hó 12-én reggeli 8 órakor jobblétre szenderült. A derék matróznát, akinek életét oly sok jótekonysági cselekmény aranyozta be, decz. 15-én d.-e. 11 órakor helyezik öröknyugalomra.

A berczeli vörvád ügyében, Bpsten decz. 9-én tartatott meg az esküdtzéki végtárgyalás. Az ícrimnált közlemény az „Alkotmány” című lapban a „Nógrád-Honti Ellenzékekben” jelent meg még miúj havában s az volt a tartalma, hogy Eckstein Adolf és Rosenfeld Miksa berczeli maktörök egy flucskát akartak meggyilkolni ritu-

alis czélok végett. A közlemény szerzője, — Jeszenszky Sándor báró levélbeli információi alapján: Pozsonyi Gábor, a Nógrád-Honti Ellenzék szerkesztője. Az esküdtzék, a bizonyítási eljárás mellőzésével 7 szóval 5 ellenében kimondta, hogy Pozsonyi Gábor nem szerzője a cikkeknak. A törvényszék ennek alapján Pozsonyit az ellene emelt vád és következményeinek terhe alól fölmentette.

Párbaj. Kis-Turon decz. 8-án pisztoly párbaja volt Ivánka Oszkár orsz. képviselő és Schiller Antal ipolysági kir. közjegyző a hontmegyei szabadelvű párt végrehajtó bizottságának elnöke között. A párbajra Schiller Antalnak a szabadelvű párt, mult hó 28-án tartott pártgyűlésén a három kerületben lefolyt képviselő választás eredményéről fel olvasott és a hírlapokban is közölt, a hontmegyei egyesült ellenzéket sértő jelentése összeszólalkozás adott okot. A párbaj az Ivánka parkban egyszeri golyóváltással 30 lépésnyi távolságból 5 másodpercnyi célzással ment végbe. Elsőnek Schiller Antal lőtt s Ivánka Oszkár kabátját keresztül furta ugyan, de sebesülést nem okozott, míg Ivánka Oszkár nem lőtt. Ivánka Oszkár segédjei voltak: Bartakovics Ágoston cs. és kir. kamarás és Ivánka István palásti földbirtokos Schiller Antalnak pedig, Luka Pál ügyvéd és Paczolay Gyula árvaszéki elnök segédkeztek. A felek a párbaj után kibékölték. Este Schiller tiszteletére nagy bankett volt, melyen Horváth Béla főispán is részt vett.

Valódi orosz és amerikai sárczipők (Galoschen) valamint Columbus és minden másfaj korcsolyák bevásárlására ajánljuk Neoschil A lajos gummi különlegesség és aczéllárukgyári raktárát Budapesten, IV., Vaczi-utca 27. sz.

Losonczy országos vásárok 1897-ben. A közigazgatásilag egyesített Losoncz, Losoncz-Tugár, Losoncz-Kisfalú, Losoncz-Kistugár községek és Fabianka Pusztából álló Losoncz r. t. város jövő 1897. évi országos vásárai a következő napokon fognak megtartatni: Losoncz-i vásárok: február 15. és 16. május 10. és 11. július 1. és 2. szeptember 13. és 14. december 9. és 10. Tugári vásárok: január 4. és 5. április 5. és 6. augusztus 2. és 3. október 4. és 5. A juh- és bőrvásárok mindig a marhavásárt megelőző gyűléseken fognak megtartatni. Minden csütörtökön heti sertés vásár és minden hétfőn tugári hettivásár.

Anyakönyvvezetők. A belügyminiszter a lóca anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Berzsényi Béla körjegyzőt, az ecségi anyakönyvi kerületbe anyakönyv-vezető helyettesé dr. Cser-vány Gyula körroost nevezte ki.

Hölgyagos himlő esete merült fel B.-Gyarmaton a mult héten, mely járványszerű jellegét nem öltött ugyan, mindazáltal éberségre inti a hivatalos orvosokat.

Halálozás. Frank Ede nyugalmazott számtanácsos, Lipcsy Sándor mohorai tisztartó kedves nejének nagybátyja, aki körülkhen is többször megfordult, Bpsten 70 éves korában elhunyt.

Halálozás Paksy Józsefné sz. Dienes Johanna decz. 11-én 74 éves korában meghalt.

Házforgalom. Feledi Henriknek a bgyarmati takaréks és hitelintézet igazgatójának fő utczai sarak házat a szerb utczai házával együtt Scheiber Jónás lisztkereskedő vette meg 30 ezer frtért.

Erdélyi aranybányászat. Lapunk hirdetési rovatában közöljük a „Fortuna” aranybánya-részvénytársaság hirdetését, melyre felhívjuk itt is olvasóink figyelmét. A társaság alapítói megszerzték a Szent Endre nevű bányát, mely a mellett, hogy a szakértők véleménye szerint aranyban gazdag, egyszersmind nagyobb mennyiségű zúzóérczet is tartalmaz. E bányában három egész esztendeig folytak a feltárási munkálatok, s 60,000 frt meghaladó kiadásokat tettek a vállalkozók, hogy a bányát teljesen feltárják és átvizsgálják. Ezen munkálatok eredménye a lehető legkedvezőbb. Remélni lehet, hogy e bánya, mely most már kellő üzemtökével és berendezéssel is fel lesz szerelve, rövid idő alatt Európa legjövedelmezőbb aranybányái mellé fog sorakozni. Mint a lapunk mai számában közölt hirdetésből kitűnik, a részvényeknek csak a felét bocsátják aláírásra, míg a másik felét az igazgatóság és az alapítók maguknak tartják meg. A részvények névértéken 25 koronájával bocsátatnak ki és így a kevésbé vagyonszónak is módjában van egy jövedelmezőnek ígérkező vállalatban részt venni. Az aláírás deczember hó 12-ikétől 20-ikáig lesz és az aláírt összegek postautalványon is beküldhetők a hirdetésben megjelölt helyre. A további feltételek az aláírási felhívásból tudhatók meg.

Magától szól a harmonika. Mindenféle hangszerbe; czimbalomba, ceterába, sőt a zongorába is belevitte már a mechanikát a világhírű Sternberg Armin és testvére csász. és kir. szabadalmazott hangszergyár; most pedig a karácsonyi piacot egy leleményes készülékkel ellátott harmonikával lepte meg, a mellyel mindenki művészileg játszhatja el kedvelt dalait.

— Különösen figyelemztetjük a n. é. közönséget, hogy a Frischer Ignác dusan felszerelt Nürnbergi díszmü- és játékaruk üzletében a mai naptól fogva a legjutányosabb árak mellett és a legszolidabbul kiszolgáltatnak.

Köhögés reketség és elnyálkásodásnál, a torok- és légzési szervek minden zavarainál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mellpasztillát. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszerüzletében. Fő- és szétküldési raktár: **Egger A. és fia** Nádor gyógyszerháza Budapesten, Váci körút 17.

A házassági közvetítőnél. A házasságkötő (Egy arczképet szemlélgetve) Ön 50 frtot kér a közvetítésért? Hát ha az asszony három hó múlva elvállal tőlem?

A közvetítő: Ebben az esetben ön még utólag 20 frtot fizet.

Lakás. Bíró: Hol lakik? Vádolt: A ligetben egy fa alatt. Bíró, a másik vádlotthoz: Es ön? Másik vádlott: En ugyan ott, az első emeleten.

Pongrácz György árvaszéki elnök úrtól vettük a következő válasz-íratot.

Midőn br. Jeszenszky Sándor ügyemet, — melyben magam kezdeményeztem az illetékes birói eljárást magam ellen — hivatalnól és illetéktelenül első ízben huzozta Leibjournalja után a nyilvánosság elé, én őt azonnal prókoltattam, de e téren természetesen addig kellett az eljárás befejezését felfüggeszteni, míg az általam kért fegyelmi eljárás jogerős ítélettel befejeztetik. Ilyen körülmények közt és minden tisztességes emberre nézve kötelezőnek elismert lovagias felfogás szerint, nem lenne szabad egymás személyével hírlapokban foglalkoznunk; miután azonban Jeszenszky a Nógrád-Honti Ellenzék f. évi deczember 10-iki számában, mint ellenfelem, egyben bírámmá veti fel magát, kényszerítve lettem én is ezton nyilatkozni.

Nincs és nem lehet elfogulatlan ember, aki ne tudná azt: hogy a legigazságosabb ügyet lehet érde világításba hozni, ha az annak elbírálásához összegyűjtött adatokból egyeseket önkényesen — épen a döntő bizonyítékok czélzatos elhallgatása mellett — csoportosítunk. Ezt a módszert követi — hiven rágalmozó szerepéhez — Jeszenszky Sándor báró, elfelejtve azt, hogy az elfogulatlan szemében, egy birói funcióra törvényesen hivatott testület ítélete, mindenképen felette áll az ő ellenséges indulat sugalta izgága és czélzatos ferdtéseiinek. Miután pedig ferdtéseit br. Van der Beke Imre legutóbbi classicus levelére alapítja, mindenekelőtt kötelességem ennek szereplésével foglalkoznom. Ez az úr először elmondja barátainak, hogy ő nekem 5000 frttal többet fizetett a birtokvételkor, mint a milyen tőléltéri összeg a szerződésben szerepelt s bár nem mondta ki, de mintegy gyaníttatni engedte, hogy én az 5000 frtot a saját céljaimra fordítottam. Midőn aztán Van der Beke ur barátai a gyanúsítást fennen hangoztatták, Nagy Mihály és ismét Koszaczky Emil előtt becsületszavára való hivatkozással kijelenti, hogy ezen gyanúsítások, rágalmak s egy Zubovits Fedornak czimzett sajátkezűleg aláírt sürgönyben kijelenti, hogy ő a birtokot tőlem 55 ezer frton vette. A fegyelmi vizsgálat terén vallja: hogy a birtokot 60 ezer frton vette, miből 55 ezer frt vételárat képezett, 5000 frtot pedig biztos tudomása szerint alkuszdíjakra fizettem ki. Pár nappal később ugyancsak a vizsgálat alkalmával Jeszenszky báró egy Van der Beke által írt levelet csatol vallomásához, melyben Van der Beke kijelenti, hogy miután családi körülményei miatt huzamos időre külföldre kell távoznia, értesíti barátait, hogy az ügyemben általok előadott körülményeket ő mondotta el nekik. Most már pedig egy nem külföldön kelt levélben kijelenti, hogy ezentul már bármely bíróság előtt az igazsághoz hiven fog vallani. (?) Minden elfogulatlan ember ítéletére bízom annak elbírálását, lehet-e mindez egyúttal igaz? s lehet-e ilyen pletyka számba menő kijelentésekre akár felmentő, akár marasztaló ítéletet alapítani? Ha

ezt Jeszenszky báró mégis teszi, ez egészen hozzá illő dolog, épúgy mint midőn Versegby ítézését vonja kétségbe, jöllehet, sőt úgy látszik, ép azért hogy sajátkező aláírását két kifogásolhatóan tanu előttemezte. Én ezekkel szemben soha sem tagadtam, hogy Van der Beke 60 ezer forintot fizetett, mert nem volt okom titkolódnia; környezetem, barátaim, napam erről értesítve voltak; a dolog le-nyege nem is ebben áll, hanem abban, saját céljaimra fordítottam-e a szerződésen kívüli 5000 frtot vagy nem? Hisz arra nézve, hogy Van der Beke 60 ezer frtot fizet, majdnem nyíltan tárgyaltam vele, sőt mint ultimatumot egy hozzá intézett levélben is megírtam neki, hogy 60 ezer frtot követelek, melyből 5000 frtot könnyebb elszámolás végett részemre fog letenni. Van der Beke úr, a ki oly lelkiismeretesen őrizte meg az ezen adásvételi ügyre vonatkozó adatokat, miért nem szolgáltatta át ezen levelemet is barátainak? Azt kell hinnem, hogy Jeszenszky ur kiérezte, hogy ennek közlésével már túl lenne a célon, mert azt bizonyítaná, a mit nem akar bizonyítva látni, t. i. hogy valóban nem volt okom a titkolódzásra, ő pedig nem óhajt egyebet, mint gyanusítani. . . Ennyi célzatos rosszakarattal szemben ide iktatom meg a vizsgálat során jegyzőkönyvbe mondott végnyilatkozatomat:

„Az ellenem felhozott vád abból áll, hogy br. Van der Beke Imre fiam birtokának vételárán kívül 5000 frtot fizetett, mely a szerződésben felvéve nem lett. Azt, hogy ezen 5000 forintot saját céljaimra fordítottam volna, egyetlen terhelő tanuként idézett tanu sem állítja. Magában véve az, hogy az 5000 frt a szerződésben felvéve nem lett, még csak incorrecsége sem képezhet, ha áll az, a mi a vizsgálat során kétségtelenül beigazolván lett, hogy ezen összeg általam előre kötelezett alkusz-díjak fizetésére fordítottam, mert akkor nem is volt felvehető a vételári összegben, mert nem képezhetette illetékezés tárgyát.

A mi azon sehol nem hangzott, de lappangó vádat illeti, hogy én ezen összeget a saját céljaimra fordítottam volna, ez azon levelemre való

hivatkozással insinualtatik, melyben Vannay Ignácot a tőle átvett 5000 frtra nyugtázva írom, hogy a részemre kikötött járandóságot átvettem, Erre nézve mindenekelőtt kijelentem, hogy itt csupán hanyag — éppen azért jóhiszeműségemet bizonyító fogalmazásról lehet szó, a mennyiben tollban maradt az, hogy részemre „alkuszdíjak fizetésére” kikötött járandóság értendő. Hogy ez másként nem is értelmezhető, bizonyítja magának báró Van der Beke Imrénél a bizottság előtt közvetlenül előadott nyilatkozata és Vannay Ignácnak a vallomása. — de bizonyítja főként az is, hogy én ezen 5000 frt kikötéséből soha titkot nem csináltam, sőt arról Rosenbach Sándor előtt is megemlékeztem. Feltehető-e már most, hogy ha fiam megkárosítását terveztem volna, ezt teljes nyilvánossággal, tanuk előtt sőt írásbeli nyugták adásával cselekedtem volna meg? Még maga az is, a kinek állítólagos kijelentéseire ezen gyanúsítás felmerült, báró vander Becke Imre, maga sem állította soha, hogy én ezen pénzt saját céljaimra költöttem ki, sőt kihallgatattása alkalmával határozottan állítja, hogy ezen összeg alkuszdíjakra lett kikötve. A Vannay Ignácot nyugtázó levelem mintegy meglepetésszerű döntő bizonyítékul csatoltatván be a jegyzőkönyvhöz, — kijelentem még hogy én erre már első kihallgatásom alkalmával is nyilatkoztam.

Az ezennel hiteles másolatban becsatolt hagyaték-tárgyalási jegyzőkönyvből kitűnik, hogy elhunyt feleségemmel közjegyzőileg kötött szerződés szerint én voltam jogosítva örökségét igényelni, arról azonban kiskorú fiam javára lemondottam, — továbbá, hogy napam részére 500 frt évi járadék fizetése lett kiskorú fiam terhére megállapítva, a mi Oroszországba való távozásá előtti két évre 1000 frtot tett ki, napamnak ezennel csatolt nyilatkozata szerint én neki Oroszországba távozásá előtt 6500 frtot adtam, mely pénzből visszaérkezéig élt, a mi már magában véve 7500 frt oly követeletet állapít meg javamra, melyet az árvaszéknél betekinthető iratok szerint soha sem számoltam fel fiam ellenében, nem is lehetett tehát szükségem meg nem engedett vagy csak

bár kifogásolható uton 5000 frtot biztosítani magam számára, midőn 7500 frtot jogosan igényelhettem volna már a birtok eladása idejében.

Kifogás tétetik ellenfeleim által az alkuszdíj aránylagos magassága ellen; erre nézve utalok ugyancsak az árvaszék irattárában lévő ügyiratokra, melyekből kitűnik, hogy a birtok 3000 frtért léven 12 évre haszonbérbe adva, mely haszonbérből 700 frtyi állami és községi, utadók nem különben 300 frtyi épület fentartási, tűzár elleni biztosítási kiadások levonásával csupán 2000 frt jövedelem állott rendelkezésemre, mely a 36.000 frtyi fenállott adósság kamatait sem fedezte, melyek 2500 frtra rugtak és a bérlok eladás esetére 15.000 frt kárpótlást igényeltén, ebből oly kényszerhelyzet származott, mely eléggé indokolja részemről az 5000 frtyi alkuszdíj előleges felajánlását azon esetre, ha a birtokért legalább 55.000 frt vételár érteket el oly feltétellel, hogy a birtok vevője a haszonbérleti szerződést elfogadni illetve fentartani tartozik.

Ismételtén utalok a becsatolt hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyvre, melynek tanúsága szerint a hagyatékban közjegyzőileg megállapított becsértékét, a közjegyzőileg megállapított terhek 6901 frt 94 krral haladták felül. Ilyen körülmények között, midőn a jövedelmek a hagyatéki terhek kamatainak fizetésére sem voltak elegendők és midőn ennek dacára úgy fiam kellő neveltetéséről, valamint napamnak állásához méltó eltartásáról éveken át magam gondoskodtam és a túlterhelt hagyatékot oly módon rendeztem, hogy fiam javára jelenleg húszezer frt érték kezeltetik árvatárilag, meggyőződésem szerint nyugodt lelkiismerettel becsatoltam ügyemet illetékes elbírálás alá.

Megjegyzem még hogy az itt felemlített okmányok eredetben és illetve hiteles másolatban a vizsgálati jegyzőkönyvhöz vannak csatolva.

B.-Gyarmat 1896. december 11-én.

Pongrácz György.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DÁNÓ.
FŐMUNKATÁRS: DR. KOSSACZKY ARNOLD.

AZ ASZÓD-BALASSAGYARMAT-LOSONCZI VONAL

1896. ÉVI DECEMBER

MENET

RENDEJE.

HÓ I-TŐL ÉRVÉNYES.

Vegyes vonatok					Állomások	Vegyes vonatok					Állomások	Vegyes vonatok					Állomások	Vegyes vonatok				
2018	2012	2016	2014			2018	2012	2016	2014			2018	2012	2016	2014			2018	2012	2016	2014	
I.	II.	III.	osztály			I.	II.	III.	osztály			I.	II.	III.	osztály			I.	II.	III.	osztály	
—	11 ³⁰	8 ³⁵	9 ³⁰	2 ³⁵	ind. Bud. aj. sz. k. p. u. era.	10 ³⁰	1 ³⁰	10 ³⁰	—	—	ind. Hatvan	—	5 ³⁵	9 ³⁰	—	—	ind. Parkany-Nana	—	—	—	—	—
—	2 ²⁵	4 ²⁵	10 ³⁵	12 ³⁵	érk.	9 ⁴⁵	2 ⁴⁵	11 ⁰³	9 ⁴⁵	—	—	—	5 ³⁵	9 ³⁰	—	—	ind. B.-Gyarmat	—	—	—	—	—
—	5 ⁰⁰	11 ¹⁵	4 ¹⁰	—	ind. Aszód	8 ³⁵	12 ¹⁵	9 ⁰⁵	—	—	—	8 ³⁰	10 ¹⁰	4 ⁰⁵	—	—	Trász	—	—	—	—	—
—	5 ¹¹	11 ²⁶	4 ²¹	—	Iklad-Domony	8 ⁴⁵	12 ²⁶	9 ¹⁵	—	—	—	8 ⁴⁰	10 ²⁰	4 ¹⁵	—	—	Szécsény	—	—	—	—	—
—	5 ²⁷	11 ⁴²	4 ³⁷	—	Mácsa	8 ⁵⁵	11 ⁴¹	9 ²⁵	—	—	—	8 ⁵⁰	11 ⁰⁶	4 ³¹	—	—	Ludány	—	—	—	—	—
—	5 ³⁹	12 ⁰⁴	4 ⁴⁹	—	Tóth-Gyürk	9 ⁰⁵	11 ⁵⁷	9 ³⁵	—	—	—	8 ⁵⁵	11 ²⁰	4 ⁴³	—	—	Szalkal	—	—	—	—	—
—	5 ⁵³	12 ¹⁷	5 ⁰²	—	Páspók-Hatvan	9 ¹⁵	11 ⁵⁹	9 ⁴⁵	—	—	—	9 ⁰⁰	11 ³⁶	5 ⁰⁷	—	—	Litke	—	—	—	—	—
—	6 ¹⁴	12 ²⁹	5 ²⁴	—	Acsakürt	9 ²⁵	11 ⁵⁹	9 ⁵⁵	—	—	—	9 ¹⁰	12 ¹¹	5 ¹⁷	—	—	Tarnóc	—	—	—	—	—
—	6 ²⁹	1 ⁰⁰	5 ³⁹	—	Guta	9 ³⁵	12 ⁰¹	10 ⁰⁰	—	—	—	9 ²⁰	12 ²⁵	5 ³⁷	—	—	Rapp	—	—	—	—	—
—	6 ⁴⁴	1 ¹⁵	5 ⁵⁴	—	Nógrád-Kövesd	9 ⁴⁵	12 ¹¹	10 ¹⁰	—	—	—	9 ³⁰	12 ³⁵	5 ⁵⁷	—	—	érk. Losonc	—	—	—	—	—
—	7 ⁰⁴	1 ⁴⁴	6 ¹⁴	—	Becske	9 ⁵⁵	12 ²¹	10 ²⁰	—	—	—	9 ⁴⁰	12 ⁴⁵	6 ¹⁷	—	—	érk. Rutka	ind.	—	—	—	—
—	7 ²³	2 ¹⁵	6 ³³	—	Nándor	10 ⁰⁵	12 ³¹	10 ³⁰	—	—	—	9 ⁵⁰	1 ⁰⁵	6 ²⁷	—	—	érk. Füle	ind.	—	—	—	—
—	7 ⁴³	2 ³⁵	6 ⁵³	—	Mohora	10 ¹⁵	12 ⁴¹	10 ⁴⁰	—	—	—	10 ⁰⁰	1 ¹⁵	6 ⁴⁷	—	—	—	—	—	—	—	—
—	7 ⁶⁴	2 ⁵⁵	7 ¹⁴	—	Szűgy	10 ²⁵	12 ⁵¹	10 ⁵⁰	—	—	—	10 ¹⁰	1 ³⁵	7 ⁰⁷	—	—	—	—	—	—	—	—
—	8 ⁰⁰	3 ⁰⁰	7 ³⁰	—	érk. Balassa-Gyarmat	10 ³⁵	1 ⁰¹	11 ⁰⁰	—	—	—	10 ²⁰	1 ⁴⁵	7 ²⁷	—	—	—	—	—	—	—	—

Este 6 ó. reggeli 5 ó. 59 perczig terjedő idő a perczek aláhúzásával van jelölve

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Tomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabonafélék, káposzta és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre. kiváltsággal a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, nevelési hiányt megtérítünk.

Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt
eladási-irodájának vezérképviselősege a magyar
korona orsz. területén

Kalmár Vilmos

Budapest, Erzsébet-körút 34.

234 2—15.

407—1896. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbíróság 1896. évi 25527 P. számú végzése következtében dr. Földes Árpád budapesti ügyvéd által képviselt Mandl és Fried budapesti cég javára Gutfreund Péter ellen 188 frt 97 kr. s jár erejéig 1896. évi augusztus hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 480 frtra becsült 2 ló, 1 csikó, triór, rosta és 2 ökörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. bíróság 4004. 1896 sz. végzése folytán 188 frt 97 kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi június hó 24-ik napjától járó 5 %, kamatai és eddig összesen 52 frt 45 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig Megyerben, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1896. évi december hó 17. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Szécsény 1896. évi december hó 1 napján.

242 1—1.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

Tisztelt részvényes.

A szécsényi takarékpénztár részvény-társulat — mint tudva van — alapszabályait az évi március 22-én tartott rendkívüli közgyűlésében módosította, melynek 3-ik §-a következőképpen szól:

„A részvény-társulat alaptőkéje 120.000 korona (60.000 forint), mely névre szóló 300 korona (150 forint) befizetett — esetleg a szükséghez képest $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ töredékekre osztható — 400 darab 300 koronás (150 forint) névértékű részvényből áll.”

Ugyanazon alkalommal a §-ra vonatkozólag következő határozat fogadott el:

1. Hogy eddig 75 forint befizetett ideiglenes részvényekből 300 koronásokat alkot, vagyis 2 ideiglenes részvényért 1 újat 300 koronás névértékűt kicserél;

2. Hogy az alaptőkét teljesen befizeti akként, miszerint 100 db új részvényt bocsájt ki, melyből minden egyes 75 forintos ideiglenes részvény tulajdonost egy hatod részvény vételéhez az elsőbbségi jog illeti meg;

3. Aki az elsőbbségi jogot személyesen nem kívánja gyakorolni, jogosult a jogot értékesíteni, vagy egyéb módon bárkire átruházni;

4. E jog gyakorlásának határidejét az igazgatóság alapítja meg, azontul az alakítandó sindicatus a jogot nem érvényesítő járandóságát részvényenkint 21 koronával elégti ki;

5. A takarékpénztár részvény-társulat $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ részvényeket is ki bocsájt a szükséghez mért mennyiségben, de a töredék részvények tulajdonosai csupán egy egészszé társulva gyakorolhatják szavazati jogukat, azonban a közgyűlés tanácskozásában részt vehetnek.

Mint hogy pedig a rendkívüli közgyűlés intézkedései s azzal kapcsolatosan a módosított alapszabályok is a b.-gyarmati kir. törvényszék, mint illetékes kereskedelmi bíróság, 3968—96. számú végzésével immár jóvá hagyva vannak, az igazgatóság következő felhívást és kérelmet intéz a részvényesekhez:

1. Fölkérlek minden részvényes és részvénybirtokos, hogy a tulajdonát képező, de még eddig a részvénykönyvben nevére át nem irt részvényt 1896. évi december hó 31-ik napjáig irassa nevére.

Oly részvényekre nézve azonban, melyek hagyatéki eljárás tárgyát és kiskorúak tulajdonát képezik, avagy letétben vannak, ilyen esetekben az igazgatóság úgy az átíratásra, valamint az esedékes összegnek 1897. január 1-ső napjától járó 6% kamatjával együttes befizetésére a végső határidő 1897. évi május 1-ső napjáig meghosszabbíthatja.

2. Ugyanazon határrnapig köteles minden részvényes, tulajdonát képező ideiglenes részvényt, szabályszerű ellennyugta mellett, az intézet pénztáránál, hogy — annak idején a megfelelő részvényt kicserélhető legyen — letenni s azzal egyidejűleg nyilatkozni az iránt is, ha valjon részvénye után az elsőbbségi jogot fentartja-e vagy sem.

3. Azon részvényes, ki részvénye után elsőbbségi jogon eső egész, vagy hányad részvényt tart meg, úgy nemkülönbben az, ki elsőbbségi jogon egész vagy hányad részvényt vesz, köteles ugyancsak a fent kitett határrnapig az esedékes érték összegét az intézet pénztáránál szabályszerű elismervény ellenében befizetni.

4. Azon részvényes, ki a fent meghatározott határidőn belül részvényt az intézet pénztáránál le nem teszi és elsőbbségi jogáról nem nyilatkozik, úgy fog tekintetni, mint ki a közgyűlés határozata szerinti 21 koronához tartja fel igényét.

Kelt Szécsényben, 1896. november 21-én.

Az igazgatóság.

Nb. A részvények posta útján is beküldhetők.

Az elsőbbségi jog levélbeli nyilatkozat útján is fenttartható.

A pénz postautalványon is befizethető.

235 2—

106. közgy.

Haszonbérleti hirdetmény.

Balassa-Gyarmat mezőváros javára utcatisztítási célokra engedélyezett

piaczi díjszedési jognak

1897. évi január 1-től számított 3, esetleg 6 évre leendő bérbeadásra a nyílt árverés folyó évi december hó 15-ik napján d. e. 10 órakor fog a városház tanácstermében megtartatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

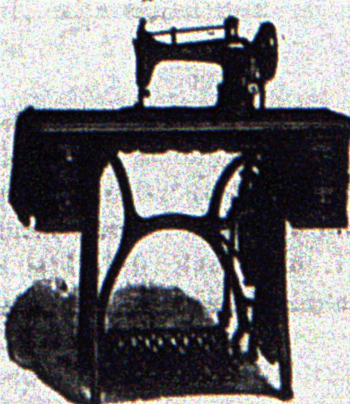
Kelt Balassa-Gyarmaton, 1896. decz. 1-én.

232 2—2

Az előjáróság.

A Singer varrógépek

— eddigi eladás 13 milliót halad —

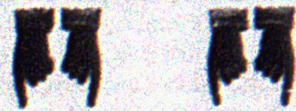
mintaszerű szerkezetűk, tökéletes gépészeti alkotásuk és szép gyakorlatias kiállításuknál fogva fokozódó kedveltségnek s terjedésnek örvendnek és minden ház s minden család számára, szívesen látott, kifizető és hasznos.

karácsonyi ajándék.

Eladás kényelmes részletekre.

Ingyenoktatás a divatos műhímzésben. 240 1—3
SINGER MANUFACTURING Co. r.t. (excl. Neidlinger G.)
Balassa-Gyarmat nagyföld-utca 217.

239 1—6

„KÉPES CSALÁDI LAPOK.”

A legolcsóbb és azért a legterjedtebb képes hetilap!

Megjelenik minden héten két szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című fél éves mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttesen élvezetileg olvashatja.

A „Képes Családi Lapok”-ba a régi és újabb irói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „Képes Családi Lapok”-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányzikkal a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkek pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” minden héten négy regényt ad mellékletül, meg pedig számos színes barátságos, ékes előfizetőnek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok” előfizetői díjtalanul közzétehetik gondolataikat az „előfizetők postáján”.

A „Képes Családi Lapok” képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” 1896. január első számával XVIII-ik évfolyamába lép.

Ez újsávi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelennek meg.

Csendes világ, regény, Beniczky Béla Lenkétől; Évfordulón, költemény, János Lajostól; Regl történet, beszély Lanka Gusztávtól; Hogyan ruházodjunk télen? orvosi cikk, dr. Fodor tanártól; Bál után, víg monolog, Oláh Györgytől; A költő, költemény, Felek Sándortól; Versak zenere, költemény, Rudnyánszky Gusztávtól; Boldog újév! életkép, Mereszayné Karossy Irántól; Megnyugtató történet, freskó, Krúdy Gusztávtól; Én is! regény, Tolnai Lajostól.

Mutatónyomozókat bármikor szívesen küld a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Vadász-u. 14. sz. házban.

Előfizetési árak

A „Képes Családi Lapok”-ra a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 forint.

Fél évre 3 forint.

Negyed évre 1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Kérjük az előfizetéseket megújítását s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.

A ki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetési összeget 80 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; aki 3 forint előfizetési összeget 40 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésül; aki csak 1 forint 50 kinyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr, csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala Budapest, Vadász-utca 14. szám.

Hirdetmény.

Hontmegye, Alsórákocza határában fekvő, az esztergomi Pápnövelde tulajdonát képező, catasterileg: 5²/₁₀₀ holdnyi rét, 134²/₁₀₀ holdnyi legelő, 385⁴/₁₀₀ holdnyi erdő, 1²/₁₀₀ holdnyi termékenyebből álló birtok, melynek catasteri tiszta jövedelme 241 forint 92 kr. a hozzá kötött patronátusi jogok és terhekkel együtt eladásra bocsátatik, venni azandékosok sziveskedjenek írásbeli ajánlatukat az Esztergomi Főkapitánshoz, mint a Pápnövelde gondnokához Esztergomba 1897. évi január végeig beküldeni. Az ajánlatok elintézéséről, az érdeklődők február 15-ig értesíttetni fognak. A birtok, amint a kötéendő adásvételi szerződések a kormány által helyben hagyatnak és a megajánlott és elfogadott vételár lefizettetik, atónnal átadatik a vevő használatába. A vételárnak 10%-ja a szerződés aláírásakor, a többi pedig a szerződések helybenhagyása és azok egy példányának a vevő részére leendő kiadása után lefizetendő. A birtokot és annak határait Alsórákocza lakó uradalmi erdőőr, az érdeklődők kívánságára megmutatandja. — Esztergom, 1896. december 4-én.

241 1—2

Az esztergomi főkapitán pápnövelde uradalmi igazgatója.

FRISCHER IGNÁCZ

férfi- és női divatáru-üzlete Balassa-Gyarmaton
(Fő-utca, Anginer-féle ház.)

Karácsonyi és újsávi ajándékokul

Igen alkalmas, jutányos áru

gyermekjátékok és díszműtárgyak csarnoka.

Különösen rendkívüli nagy választék

babák, francia babákban, mélyen leszállított áron.

Gazdagon és nagy választékban felszerelve: Habig Anton Pichler-féle gyártmányú gráci kalapokkal; a legdivatosabb himzett, alma és redős mellű sifon-, továbbá színes cseton-ingekkel; a legdivatosabb gallérok és kényesékek; minden alakú atlárs, selyem és moiré-nyakkendőkkel; igen szép választékú szobakendők és harisnyakkal; aberdoni fehér, galambszőrű és különböző színű glanc-kestyűkkel; karisbadi fél- és egész lacc- és bőrcipőkkel; dúz választékú néptábotokkal, esőernyőkkel; vízhatlan esőköpenyekkel; nagy választékú kéz- és utazási bőrdobozokkal, utazási készletekkel; erős és díszes kiállítású gyermekkosárral.

játékszerekkel, díszműárukkal és illatszerekkel.

A téli idény alkalmára dúz választékban raktáron van a bregenzi Benger és fia cég által szállított valódi Jäger-féle alsó ruházati cikkek férfiak és gyermekek számára; nemkülönbben téli sapkák hölgyek, férfiak és gyermekek számára; poncra-, selyem- és bélelt téli kestyűk, karimantnyak és gallérok, női-, férfi- és gyermek téli cipők stb. stb.

Gazdag felszerelés china-ezüst tárgyakból, u. m.:

237 2—3

csukortartók, gyümölcs- és csemegetartók, evőeszközök stb.

Vadász-csizmák és vadász-táskák bő választékban.

„FORTUNA“ Aranybánya-Részv.-Társ.

PROSPECTUS.

„Fortuna“ Aranybánya-Részv.-Társaság. czég alatt ez évi november hónap 19-én Tokaji Nagy Lajos kir. közlegy. ö közbenjöttével és hivatalos helyiségében

2,000.000 korona teljesen befizetett részvénytőkével

részvénytársaság alakult, melynek célját az erdélyi elhanyagolt aranybánya-ipar fellendítése képezi, első sorban pedig a Szent-Endre nevű aranybánya megvétele és kiaknázása.

Erdélyben kétezer esztendő óta foglalkoznak az emberek aranybányászattal s egész nagy vidék kizárólag abból él. Ennek dacára a bányászat a leghihetlenebb módon primitív. Egy bányának sincs üzemi tőkéje, egynek sincsenek gépei, a zuzómalomok pedig oly tökéletlenek, hogy a kőben levő aranyat több mint a fele veszendőbe megy.

S ez eljárás mellett is több mint 11 métermázsza aranyat produkál három millió korona értékben az a kicsiben való bányászkodás, melyet apró emberek, iparosok, parasztok tartanak fenn. Csak néhány bánya van erősebb, még pedig külföldi kezekben. E külföldiek, nem ismerve a viszonyokat, néhány gyengébb bányát vásároltak össze s ennek dacára is nagy jövedelmeket értek el, 20-30 százalékot osztottak föl, sőt annál többet.

Ideje, hogy a hazai tőke ezekkel a bányákkal foglalkozzék, sőt kötelessége, mely kötelességnek teljesítése nagy anyagi hasznot is biztosít.

A társaság, mely az imént megalakult, a Szent-Endre-bánya megvétele-re szerződést kötött, s első sorban ezt a bányát szándékozik üzembe venni. E bánya Bucsum községben fekszik. Abrudbánya város közvetlen közelében. Tőzomszédos a Szent-Endre bányával a Concordia-bánya, mely több millió forint értékű aranyat adott. A Concordia-bánya részvényesei jobbra vidék-beli parasztemberek, üzlettőkéjük nincs, mert a nyert aranyon minden hetén elosztóznak s gépeik sincsenek, mégis husz esztendőn keresztül évente 400-600.000 koronát osztottak egymás között tiszta haszon gyanánt.

A Szent-Endre bányában ugyanazon aranyerek jönnek elő, melyek a Concordiában, s az új társulat megfelelő üzletkével és a legújabb rendszerű zuzómalomokkal fogja folytatni az üzemet.

Nyolcz aranyér fel van már a Szent-Endre bányában tárva, mind olyanok, melyek a Concordiában is ismeretesek, s melyek emitt is aranyban gazdagok, s ugyanolyan aranyminységet fognak adni, mint a Concordia.

E bánya felől St. Ludwig Balner bécsi ismert szakértő és volt aranybánya-igazgató, ki azt kétszer is megvizsgálta, következő nyilatkozatot teszi:

„Az V-ik telérről jelentésemben befejezett s általam sajátkezűleg leszedett anyag 23 gr. finom aranyat adott egy tonnára, melyből 17.4 gr. fonsorítható arany volt 24.53 frt értékben, 5.8 gr. pedig kötött állapotban levő arany 8.10 frt értékben. Gyakorlatban ebből 70% azaz 23.35 frt érték lesz kinyerhető.“

Ugyanekes ő a következőket írja:

„Tőkével rendelkező és észszerűen vezetett bányavállalatok számára Erdély rendkívül hálás talaj, csak éretni kell bevégni türelemmel a kedvező pillanatot, s adandó alkalommal gyorsan eszelekedni... Azon szilárd meggyőződéssel zárom jelentésemet, hogy Szent-Endre bánya rövid idő alatt az ország nagy és jövedelmes bányavállalatai közé méltán sorolható.“

A bánya öt közép bányatárból áll s több mint 75.000 m²-méter felülettel bír, úgy, hogy sok esztendőre elegendő zuzóanyagot bír szállítani.

A „Fortuna“ részvénytársulat 2.000.000 korona alaptőkével alakult meg, úgy, hogy elegendő üzleti tőke álljon rendelkezésre és a szükséges gépek, zuzómalomok a legjobb rendszer szerint megépíthetők legyenek. Az alakuló közgyűlésen az alulírott igazgatóság és felügyelő-bizottság választott meg.

A zuzómalomok úgy lesznek berendezve, hogy naponta 80 tonna érczet dolgozzanak fel.

E művelet mellett a társulatnak rendkívül fényes prosperálás ígérkezik. A minden kétséget kizáró fenti adatokra támaszkodva, a várandó haszon a következő számtételeket mutatja:

Egy tonna ércz átlag 51 korona 70 fillér
értékű aranyat ad, vagy 80 tonna ércz 4185 korona — fillér
értékű aranyat.

Tennékinti költség (az összes kiadások betűdásával) 12 korona = 260 korona — fillér

Marad naponta 3176 korona — fillér

Ez kitesz 350 munkanapon át (az üzem folytonos) kerek 1.111.690 koronát.

E számításnál azonban csak a zuzóérczben található arany vétetett tekintetbe; mind a mellett úgy a Szent-Endre bányában, mint a tőzomszédos Concordiában tömérdek szabadarany fordul elő. Ha tehát ennek értékét a fenti összegnek csak 25%-ával számítjuk, vagyis 277.900 koronával, akkor is mindezek szerint 1.391.590 koronányi évi tiszta haszon mutatkozik.

A nyerendő porarany e számításban szintén nem vétetett tekintetbe. Ennek értéke is emelni fogja a fenti összeget 8-10%-kal. Ha tehát a várandó évenkénti tiszta hasznot

1.200,000 koronára

teszszük, úgy ez szigorúan szolid alapon nyugszik, minden előre nem látottak tekintetbevétele mellett. Ezek szerint minden kétséget kizáróan a részvénytőkének 60%-nyi jövedelmezősége tökéletesen biztosítva mutatkozik.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvénytársaság az alakuló közgyűlésen elfogadott alapszabályok szerint 2.000.000 korona teljesen befizetett alaptőkével, egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000.000 korona részvénytőke felosztatik 80.000 darab 25 korona névértékű részvényre.

Az osztalék felosztása, valamint a társaság nyilvános tanácskozásai minden négy hónapban történnek és az eredménye az összes magyar, osztrák és németországi nagy lapokban fog közzététetni.

Az igazgatóság:

Hq. Batthyány-Strattmann Ödön,
elnök.

Boér Béla,
Abrudbánya polgármestere.

Gr. Festetics Géza.

Gr. Berchtold Miklós,

Hammond Edward P. I.,
az északamerikai Egyesült-Államok
volt főkonzulja.

Langerman James W. S.,
San-Franciskóból.

A felügyelő-bizottság:

Kálnoki Henrik,
elnök.

Heilsy Jenő,

Gratz János.

Aláírási felhívás

E prospektus alapján alólírott syndikátus az ez évi november 19-én 2.000.000 korona teljesen befizetett részvénytőkével megalakult és a Budapesti Kereskedelmi és váltótörvényszekciónél bejegyzett

„FORTUNA“ Aranybánya-Részvény-Társaság

40.000 drb 25 korona névértékű részvényére ezennel aláírási felhívást bocsátanak ki.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság 2.000.000 korona alaptőkével egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000.000 korona részvénytőke felosztatik 80.000 darab 25 korona névértékű részvényre.

A részvényeket 25 koronájával = 12 frt 50 kr. bocsátjuk a közönség rendelkezésére, hogy így a kevésbbé vagyonos közönség is részt vehessen ezen nyereségteljes vállalatban.

A Szent-Endre bányából származó aranytartalmu kővek példányai a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság irodájában Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz. a hivatalos órák alatt d.-e. 9-1-ig és d.-u. 3-6-ig megtekinthetők.

A részvénytársaság 80.000 darab részvényéből részben az igazgatóság, részben pedig az alólírottak által képviselt syndikátus 40.000 drbot egyelőre maguknak tartanak meg.

Az aláírások a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeire folyó évi.

december hó 12-től bezárólag december hó 20-ikáig

tartanak. Aláírási bejelentéseket és befizetéseket elfogad a „Fortuna“ Aranybánya-Részvénytársaság irodája: Budapest, V., Fűrdő-u. 4.

A aláírásnál minden egyes aláírt 25 korona = 12 frt 50 kr. névértékű részvényre 12 korona = 6 frt fizetendő le. A fűbbi 6 frt és 50 kr. egy hónappal később, vagyis 1897. január 15-ikéig teljesítendő. Az aláírók jogosítva vannak azonban az egész részvényösszeget is azonnal lefizetni, mely esetben a végleges részvények is megjelenésük után azonnal kiszolgáltatnak.

Magától értetődik, hogy az alólírottak által képviselt syndikátus fenntartja magának azt a jogot, hogy az aláírásokat a jegyzések mérve szerint leszámlítsa. A jegyzésekre esetleg jutó részvények mennyiségét lehetőleg gyorsan fogja az aláírókkal közölni.

Budapest, 1896. december hónapban.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részv.-Társ. syndikátusa.

1896. december

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeladási syndikátusának

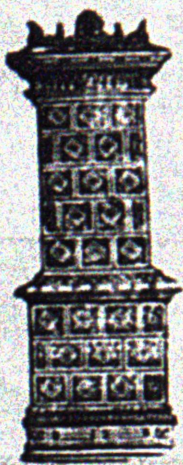
Budapest,
V., Fűrdő-utca 4.

Alólírott a mellékelt prospektus és aláírási felhívás értelmében a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeiből ezennel drb, azaz drb 25 korona névértékű részvényt veszek és kötelezem magam jelen aláírással egyidejűleg minden 25 korona névérték után 12 koronát, összesen koronát a további részvényenkint 13 koronát, azaz koronát, pedig legkésőbb 1897. január 15-éig a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság hivatalos helyiségében (Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz.) készpénzben lefizetni.

Aláírás:

Czim:

Es a levél köldőleg kitöltve és aláírva „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság címére (Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz.) beküldendő.

CSEBÉP KÁLYHA!

— Ajánlom dúsan felszerelt raktáromon a legjobb minőségű, elegáns kivitelű és —
saját készítményű kályháimat.

Kályháim a legjobb tűzálló anyagból készülnek és a legjobb zománccsal láttatnak el.
 Különösen ajánlom felülről töltő, szabályozható, szénfűtésre berendezett kályháimat, melyeket fehér, zöld, barna és szürke színekben készítek.

Takaréktűzhely burkolatok fehér, szürke és kék színekben a legolcsóbb áron kaphatók.
 Avult kályhák felállítása és javítása gyakorlott munkás által olcsó áron eszközöltetik.

Kiváló tisztelettel

B.-Gyarmaton, Régi posta-útca 26. szám. 140 11—12

PENCSE FERENCZ, kályhásmester.

Hummer Mihály

fűszer-, festék-, tea-, rum-, csemege- és borkereskedő
 Balassa-Gyarmaton, Kossuth-tér.

Tisztelettel ajánl valódi *china* *Souchong* és *hinschom* *thé*-ket, melyek direkt *Schanghai*-ből érkeztek, minőségükre fölülmulhatatlanok.

Eredeti *Jamaikai*, *Cuba*, *brazillai* és *belldi* rumokat, *tea-süteményeket*, *déli gyümölcsöt*, *különféle likőröket*, *lokaji Cognacot*, hírneves cégektől francia és magyar *pezsegőt*, valódi *pecsenye* és asztali *fehér és vörös borokat*.

Cukor, *kávék*, nagy választékban és kitűnő minőségben, *rizs*, *hengermalmi búzadara*, legfinomabb *nizzai alizolaj*, *keményítő*, száraz szegedi- és *szilvazsappanok*.

A hírneves *Schicht-féle* mosó szappan, mely kitűnőségénél fogva az összes szappanokat felülmúlja.

Allandóan kitűnő nyers és főtt *nagyszombati sonka*, minden hétfőn *friss szegedi formás virsli* és *párizsi*.

Különféle *sajtók*, *liptől turó* és *páczolt halak*.

A közeledő karácsonyi ünnepekre: Elsőrendű pesti hengermalmi liszt, *erdélyi dió*, *boszniai szilva* és *szilva-íz*, mák (őrölve

is), *csurgatott méz* és *karácsonyfát díszítő csukorkák* nagy választékban. — Kitűnő csemege szőlő kilója 60 kr.

Maypole Soap

angol festőszappan mos és fest

nem piszkítja a kezét, szintartó és nem fakul.

Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forróvizet és ezzel az angol festőszappannal ruhát, bluzt, függönyt, zsebkendőt, selyem- és czérnakesztyűt, inget, harisnyát, gallért, selyemszöveteket, szallagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucczollat, kaucskalapot stb. megfesthet.

1 drb. ára 40 kr., fekete 50 kr.

Jutányos árak és pontos kiszámlát minden t. vevőnek biztosítatik.
 B.-Gyarmat, 1896. november hó.

Tisztelettel

Hummer Mihály.

4000—10000

holdig

birtok

készpénzfizetés mellett

megvételre

kerestetik

Nógrádmegyében.

Czím:

227 3—6

e lap kiadóhivatalába.

Hirdetéseket jutányos áron
 felvesz a „Nógrádi Lapok és
 Honti Híradó” kiadóhivatala.

218 5—10

Olcsó sorsjegy vásárlás.

A bankkegyesületi váltóüzlet részvény-társaság sorsjegy elárúzó osztályának képviselőjévé városunkban és a vidékre

TOKAY LAJOS úr

a b.-gyarmati takaré- és hitelintézet részvény-társulat főkönyvelője és a b.-gyarmati könyvnyomda részvény-társaság ügyvezető igazgatója nevezetett ki.

Minden megrendelés tehát Tokay Lajos úrnál eszközölendő.

Az exidőszaki legcélszerűbb vásárlások a következők:

1. belépés a C, D, F és G csoport sorsjegytársaságokba (havi részletfizetés);
2. 3 darabos csoport osztr. vöröskereszt egyleti sorsjegyekből 2 frt 60 kros havi részletekben;
3. 3%-os nagy jelz. hitelbank nyeremény kölcsönkötrény 5 frtos havi részletekben;
4. két darabos csoport 100 frankos szerb. kir. sorsjegyekből 3 frt 30 kros havi részletekben (1 darab 1 frt 75 kros havi részletért);
5. 5 darabos csoport olasz vörös-kereszt egyleti sorsjegyekből 2 frt 75 kros havi részletekben;
6. Bécs városi sorsjegy 6 frt 75 kros havi részletekben;
7. 3 drb-os csoport olasz vörös-kereszt egyleti sorsjegyekből 1 frt 70 kros havi részletfizetéssel;
8. 1864-ik évi osztrák állam-sorsjegy 4 frt 30 kros havi részletekben;
9. 12 darabos csoport magyarországi jószág sorsjegyekből 1 frt 80 kros havi részletfizetésre;
- 6 darab 99 kros havi részletekben;
10. 1870-ik évi m. kir. nyereménysorsjegy 3 frt 30 kros havi részletfizetésre;
11. 5 darabos csoport magyar vörös-kereszt egyleti sorsjegyekből 2 frt 30 kros részletfizetésre és 3 drb 1 frt 65 kros részletekre;
12. 4%-os magyar jelzalog hitelbank nyeremény kölcsön-kötrény 6 frtos havi részletfizetésre;
13. 4%-os Tiszavölgyi sorsjegy 6 frt 25 kros részletfizetésre;
14. 5 darabos csoport Basilika sorsjegyekből 2 forintos havi részletfizetésre, 3 drb 1 frt 20 kros részletfizetésre;
15. 3%-os osztr. földhitel jelzalog sorsjegy havi részletfizetés 3 frt.

Különös figyelmet érdemelnek a nyereményjegyek. Nagyobb sorsjegyek játékjoga megvehető 30 hónapon át fizetendő havi 1 forintos részletért.

Budapest, V., Fürdő-utca 1. szám.

Bankkegyesületi váltóüzlet
 részvény-társaság.

Életnagyságu
 arczkép
 krélarajzban.

(Tessék árjegyzéket kérni.)

Legszebb szobadisz
 Legkedvesebb emlék
 Legalkalmasabb ajándék
 karácsony és újévre.

(Tessék árjegyzéket kérni.)

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítünk művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

KOHN DÁVID, Budapest, Károly-körut 17.

Ügynökök mindenütt keresztnék.

KÖSZÉN BIZOMÁNYI ÜZLET.

Kitűnő és olcsó köszén csakis

Ehrenthal Testvéreknel.

Szállítok és bizományi üzletben kapható, és pedig a házhoz szállítva:

100 kgrként	1 frt 25 kr.
500 „	1 frt 20 kr.
1000 „	1 frt 15 kr.

Waggonrakomány még olcsóbb.

Megrendelések felvételnek irodánkban Fő-utcán Feledy-féle ház.
 223. 4—6.